

Detaljplan för Björnö etapp 2 och 3, del av fastigheten Östhamra 1:15, i Frötuna församling

KS 12-231

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING FÖR MILJÖBEDÖMNING 2022-04-19

Bakgrund

Detta dokument är en sammanställning av den miljöbedömning inklusive framtagande av miljökonsekvensbeskrivning som genomförts för *Detaljplan för Björnö etapp 2 och 3, del av fastigheten Östhamra 1:15, i Frötuna församling*. Detaljplanen innebär en utveckling av ett nytt bostadsområde med cirka 600 bostäder i Björnö i Norrtälje kommun.

Planarbetet och miljöbedömningen påbörjades före 2018, då ändringar gjordes i lagstiftningen om miljöbedömning enligt miljöbalkens 6:e kapitel. I följande kapitel redogörs för miljöbedömningen i enlighet med vad som finns angivet i 6 kap. 16 § miljöbalken.

Hur miljöaspekterna har integrerats i planen (16 § 1 p. MB)

Kommunen har bedömt att detaljplanen kan medföra betydande miljöpåverkan med hänsyn till följande aspekter:

- Påverkan på MKN i Kvisthamraviken
- Översvämningsrisk
- Påverkan på miljö och kulturlandskap av att oexploaterad jordbruksmark tas i anspråk
- Konsekvenser för naturvärden och strandskydd

Eftersom detaljplanen har bedömts kunna medföra en betydande miljöpåverkan har en miljökonsekvensbeskrivning upprättats. Samråd om avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen har hållits med Länsstyrelsen i Stockholms län 2016-02-16. Miljökonsekvensbeskrivningen har avgränsats till följande aspekter:

- Konsekvenser för Kvisthamraviken - MKN vatten, strandskydd
- Kulturmiljö och kulturmiljölämningar
- Naturvärden
- Risk – översvämningsrisk och risker med koppling till hästallergener
- Förekomst av markföroreningar

Plansamråd har hållits under perioden 2017-10-13 – 2017-11-24. Planen har sedan varit ute på granskning under perioden 2020-01-09 – 2020-02-10.

POSTADRESS

Box 800, 761 28 Norrtälje
Samhällsbyggnadskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
plan@norttalje.se
www.norttalje.se

Miljöaspekterna har behandlats kontinuerligt genom planarbetet och miljöbedömningen. Utifrån genomförda samråd och granskning har planen anpassats till miljöaspekterna och miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats.

Inom planarbetet har utredningar tagits fram för att belysa specifika miljöfrågor. Detta innefattar arkeologi, kulturmiljö, marin naturvärdesinventering, naturvärdesinventering, fågelinventering, fladdermusinventering, artskydd, risk för förorenad mark, badvattenprover, geoteknik, radon, dagvatten, VA, trafikbuller och förprojektering gata. Dessa utredningar har legat till grund för bedömningarna i miljökonsekvensbeskrivningen och utformningen av planen.

Hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter (16 § 2 p. MB)

Planen har anpassats utifrån de bedömningar som gjorts i miljökonsekvensbeskrivningen med underlag av de utredningar som legat till grund för planarbetet och utifrån inkomna samråds- och granskningssynpunkter.

Efter samråd har sammanfattningsvis följande ändringar gjorts i planen:

Naturmiljö

- Skyddsåtgärder avseende artskydd har integrerats i planen.
- Större hänsyn har tagits till småbiotoper vid den gamla betesmarken. Flytt av planerad bebyggelse har skapat ett större grönsläpp genom bebyggelsen.

Kulturmiljö

- Anpassning utifrån fornlämningar.
- Hus har tagits bort i planområdets västra del för att ta större hänsyn till kulturmiljölandskapet och verksamheterna vid Björnö gård.

Vattenmiljö

- Hamnen och tillhörande båtuppställningsplats har lyfts ur planen för att ta större hänsyn till planområdets obrutna kuststräcka.
- Bestämmelse om lägsta färdiga golvnivå har införts.
- Bestämmelse om att kvartersmark ska utföras så att vatten vid extrema regn kan avrinna mot allmän plats har införts.
- Bestämmelse om att avskärande dike ska anläggas har införts på plankartan.

Rekreation:

- En lekplats har integrerats i planen för att stärka områdets värde för barn.
- Stigar kommer att iordningställas i skogen för att stärka områdets värde för rekreation.

Efter granskning har sammanfattningsvis följande ändringar gjorts i planen:

Strandskydd:

- Badplatsernas yta där strandskyddet behöver upphävas har minskats så att endast det område som behövs för anläggande av badbryggan omfattas.

Fornlämningar:

- Större hänsyn har tagits till fornlämningen Björn Rivares Hög genom att ett större avstånd till tillkommande anläggningar planeras.

Hästallergener:

- Bebyggelse vid Björnö gård har tagits bort för att klara kommunens riktvärde för avstånd till hagar. En skyddande vegetationsbård anläggs för att minska risken för spridning av allergener till de närmast planerade husen.

Skälen för att planen har antagits istället för de alternativ som övervägts (16 § 3 p. MB)

Nollalternativet innebär att planen inte genomförs. Skogsområdet förväntas vara fortsatt föremål för skogsbruk. Åkermarken som ligger i träda förväntas att växa igen vilket bedöms medföra negativ påverkan på kulturmiljövärdena. I samband med genomförandet av detaljplanen för Björnö etapp 1 ingår förutom anläggandet av ny bostadsbebyggelse även att anlägga en strandpromenad längs Kvisthamraviken och att tillgängliggöra viktiga natur- och kulturområden.

För Norrtälje stad gäller fortfarande ” *Utvecklingsplan för Norrtälje stad* ” från 2004. Där anges för Björnö att ”Området ska utvecklas för aktiviteter och boende som utgår från områdets specifika kvalitéer och så att de utgör ett komplement till stadens utbud och boendekvalitéer. I gällande översiktsplan för Norrtälje kommun anges området som ett utbyggnadsområde för kommunalt VA vilket innebär att området avses att utvecklas med bostäder. Översiktsplanen anger även som mål att utveckla kommunen som en attraktiv del av Stockholmsregionen med en stor och varierande befolkning. Idag detaljplaneras på ett flertal platser i Norrtälje stad och antalet alternativa lokaliseringar är få.

En alternativ utformning av området är att bebyggelsen fokuseras på skogsmarken inom området istället för på jordbruksmarken (till skillnad från huvudalternativet där bebyggelsen främst planeras på jordbruksmarken). Till stor del bedöms detta alternativ medföra liknande miljökonsekvenser som huvudalternativet, men med större negativa konsekvenser på värdefulla skogsmiljöer och ekologiska samband i skog och mindre påverkan på kulturmiljön. Huvudalternativet har bedömts vara att föredra då bevarandet av den obrutna, kustnära och skogsklädda marken ansetts vara prioriterat.

Vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför (16 § 4 p. MB)

Miljökonsekvensbeskrivningen anger att när planen antagits ska kommunen skaffa kunskap om den betydande miljöpåverkan som planen faktiskt medför, så att lämpliga åtgärder kan vidtas. Nedan redovisas planerad uppföljning i enlighet med miljökonsekvensbeskrivningen.

Byggskede

Naturmiljö

- Säkerställ att skyddsåtgärder gällande artskyddet är genomförda innan planens genomförande påbörjas.
- Dispens från biotopskydd ska sökas innan planens genomförande påbörjas.

- Säkerställ att tillräckliga skyddszoner till naturvärdesobjekt hålls under byggskedet för att inte skada dessa. En genomförandeplan som ser till att naturvärden som ska bevaras inte kommer till skada vid byggskedet bör tas fram. Byggskedet kan annars medföra ytterligare negativa konsekvenser genom exempelvis avverkning av gamla träd för att få mer utrymme vid anläggningsarbeten eller anläggande av tillfälliga arbetsvägar genom naturvärdesområden.
- Säkerställ att planerade stigar anläggs.

Kulturmiljö

- Säkerställ att tillräckliga skyddszoner till kulturhistoriska lämningar hålls under byggskedet för att inte skada dessa.
- Följ upp att bryggan utformas för att minimera påverkan på naturmiljön, exempelvis genom pålad konstruktion. Badbryggan bör vara så lång att den når utanför vassbältet, för att hålla nere behovet av vassröjning. Eventuellt kan en geotextil eller liknande lösning som hindrar att uppvirvlat material transporteras från platsen användas under byggskedet. Behov av denna typ av skyddsåtgärd bör utredas mer innan bryggan anläggs.

Vattenmiljö

- Följ upp projekteringen av dagvattenanläggningarna för att säkra en god utformning av dessa. I samband med detaljprojekteringen föreslås att skötsel och driftsinstruktioner upprättas för de föreslagna dagvattenanläggningarna.
- Under byggskedet ska schakter skyddas mot tillrinnande yt- och grundvatten.
- Tillrinnande naturvatten skall avledas bort från arbetsområdet för att förhindra vattensamlingar inom arbetsområde, erosion och uppluckring i schakter m.m.
- Vid avledning av länsvatten (byggskede) ska åtgärder vidtas för effektiv avskiljning av sand, slam och eventuell olja innan vattnet släpps ut till dagvattennätet eller till mark- eller vattenområde.
- Risk för påverkan från sulfidjordar bör ingå i riskinventering vid utbyggnad av området och vid behov behöver förslag på åtgärder tas fram, inklusive noggranna instruktioner för djup vid grävning samt beredskap för hantering av sulfidjordar om dessa stöts på.

Allergener

- Säkerställ att skyddsåtgärd (ny kulle med buskar och träd) anläggs samt att denna får ett flerskiktat vegetationsskikt så att funktionen säkerställs.

Driftskede

Kulturmiljö

- Bevaka att den gamla arbetarbostaden får en ny ägare och att bostaden rustas upp i enlighet med den kulturhistoriska gestaltningen.
- Skötsel av fornlämningar bör följas upp så att dessa inte växer igen.

Naturmiljö

- Kommunen ansvarar för att följa upp skötsel av naturområden som ingår i skyddsåtgärderna för arter som skyddas enligt artskyddsförordningen.

- Genom skötselåtgärder i ädellövskogarna kan naturvärdet i kvarvarande skogar öka och intrånget i ädellövsmiljöer kompenseras. Skötselåtgärderna består av röjning av sly och gallring av träd (särskilt gran). Målet för ädellövskogarna, och framför allt för de ekdominerade partierna, är en öppen ädellövskog/ekhage utan slyartad undervegetation och inslag av granar. Död ved från avverkade träd kan placeras i kvarvarande område. Grova barrträd som avverkats placeras ut i kvarvarande barrskogs/blandskogsområden. De naturbetesmarker och åkerholmar som bevarats inom bebyggelsen bör skötas genom slåtter och röjning av sly för att minska den negativa påverkan som bebyggelsen kan ha på dessa miljöer.

Dagvattenhantering

- Bevaka att reningen av dagvatten och planerade dagvattenlösningar får önskad effekt.
- Bevaka och följ upp skötsel av dagvattenanläggningar så att renings- och fördröjningskapacitet långsiktigt säkras. Se skötselförslag i dagvattenutredning (Bjerking 2019).

God bebyggd miljö

- Följ upp och verka för utvecklingen av kollektivtrafik i området.
- Bevaka att den stig som anläggs på södra sidan om muren inte privatiseras så att boende lätt kan ta sig ut i naturen.
- Bevaka och verka för utvecklingen av service i området för att minska bilberoendet.